

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מי אינו צריך עצה טובה?

בכל נקודה בחייו זקוק כל אדם לעצה טובה. יועצים אינם חסרים. עצה טובה חסרה גם חסרה. נקבל אותה באמצעות אמונת חכמים.

שתורתו מדברת אליו. שותפה לחייו. מציאות שכזו תיתכן רק באמצעות אמונה בחכמים.

להמתיק דינים

ראש השנה הוא יום הדין. הפתרון היחיד לדינים הוא המתקה. איך מתבטאת התגברות של דינים? בחוסר עצה והעדר פתרון. אדם השרוי בדינים הוא האיש שאינו יודע לתת עצה לנפשו. חסר אונים

ביום הדין תפילתנו שנזכה וייצא משפטנו לאור. משמעותה של המשאלה היא שנזכה ונקבל עצה טובה שתדריך את חיינו.

הוא. אם אינך יודע מה לעשות - התגברה עליך מידת הדין.

ביום הדין תפילתנו שנזכה וייצא משפטנו לאור. משמעותה של המשאלה היא שנזכה ונקבל עצה טובה שתדריך את חיינו. עצה טובה זו המתקה. פתרון. יישוב הדעת. כדי לזכות לכך, עלינו להתקרב לצדיקים. ככל שנהיה קרובים יותר, העצות תהיינה זמינות יותר. המשפט בעיקרו ממוקד בדיון האם נזכה להיות בשנה הקרובה מקושרים אל הצדיק, מאמינים בחכמים. האם נזכה לכך וכמה. לכשנבין, נביט על נושא ההתקרבות לצדיק מנקודת מבט אחרת לגמרי. התקרבות לצדיק זה התקרבות לעצה המדויקת ביותר. כמה נהיה מוכנים לשלם עבור עצה מדויקת לכל מצב ובכל נושא?

בראש השנה כולנו מתקבצים יחד, יש כאן חיבור נדיר של רבבות נשמות ישראל לצדיק. ההתחברות הזו מבטאת את שלמות התורה. את שלמות העצה. ההתכנסות שלנו אצל וסביב הצדיק זו האמונה, והצדיק כשלעצמו הוא החכמה. כאשר נשמות ישראל מצויות אצל הצדיק, התורה שרויה בשלמות נפלאה.

זה מה שמתרחש בעצם באומן. יש כאן אבן שתייה, מקור ממנו הושתת העולם. כאשר הנשמות מקובצות סביב האבן, האמונה שלהן מקיפה לתחייה. לכל אחד מהאנשים המתקבצים פנים משל עצמו, אף דעה משלו. כשם שפרצופיהם שונים גם דעותיהם שונות כדרשת חז"ל, לבדו אין האדם מסוגל להמציא עצה לנפשו ולהמתיק דינים - ביחוד כן. בקיבוץ הנפשות המרובות מאיר השכל הכולל שבכווח להמתיק כל דין. אשרינו שנהיה שם כשכל הטוב הזה יושפע עלינו. (ע"פ תורה ס"א)

צרכיהם של בני אנוש משתנים מאדם לחברו. לא כולם זקוקים לאותו דבר. בדבר אחד כולם צרכנים זהים - בעצות. אין אדם שאינו זקוק לעצה טובה. בכל שלב בחיים ובכל מצב עצה טובה היא מצרך מבוקש. הצלחה במשא ומתן היא עניין של עצה טובה. יש לדעת מתי, מה, והיכן לקנות, ובאיזו הזדמנות למכור. אין נושא שאינו דורש התייעצות טובה.

בכל המקומות בהם טעינו והסתבכנו, חסרה היתה עצה טובה. אילו ידענו אז לפנות לימין ולא לשמאל, היום היינו במקום אחר. עצות קרויות 'רגלים', וזה מה שעושה בעצם העצה, היא מדריכה את הצעדים לאור השכל. עצות טובות הן צעדיה של התבונה. אדם עשוי להיות חכם במוחו אך שוטה בהילוכו, זאת משום שלמעשיו לא קדמה התייעצות עם המחשבה.

כדי לקבל עצה נדרשת יכולת מסוימת לקבל ולהכיל הדרכה. אדם הסבור שהינו חכם יחיד לא יסכים לקבל עצות, וממילא ידבק בטעותיו ויסתבך. אחד מהניסים החשובים שעשויים לקרות לאנשים הוא, שיום אחד הם מבינים 'הי, אני זקוק בדחיפות לעצה טובה'.

אמונת חכמים

נס שכזה צריך וכדאי שיתרחש גם ברוחניות. אדם מתחבט שנים בספקות ומלחמות היצר. מנסה ולא בדיוק מצליח. משתדל ומתאכזב. אפשר הגיעה השעה להבין שאני זקוק בעצם לעצה טובה? אינך מצליח, מסתמא אינך יודע איך לעשות, מה, ומתי.

עבודת השם מתחילה בהחלט בעצה טובה. היועצים הם הצדיקים. רבינו מלמד שאחת הסגולות המיוחדות בהתקרבות לצדיקים היא, שאדם נעשה מסוגל למצוא עצות לנפשו. זו ישועה עצומה. מבלי היכולת הזו, הלימודים התורניים נשארים בארון, בספר, לא יורדים לחיים. כדי לשנות את המציאות יש להתיעץ עם התורה הקדושה. לקבל עצות של צדיקים, אך לשם כך מוכרחים להצטייד באמונת חכמים.

מלבד אמונת חכמים אין דרך אחרת שהמשיכה את התורה עד אלינו. התורה קיימת בינינו רק בזכות האמונה בחכמים. התורה גם מתפתחת, נכתבת ונשלמת על ידי האמונה בחכמים. החכמים האמתיים מוסרים לידינו לא רק גווילים ואותיות - גם נשמה. יהדות של אמונת חכמים היא יהדות חיה, ממשית, ברת קיום. יהודי חי הוא יהודי

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה

יום א' כי תצא תר"א טשערינ

וְשָׁלוֹם לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמִי בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְשָׁלוֹם לִי יְחִידִי בְּנִפְשִׁי וְכו', לֹא יִכְלָתִי לְהַתְּאֵפֵק מֵעֵצָה אֲהַבְתָּךְ לְחֻזְקָה וְלִדְוָה שְׁלֵמָה יִהְיוּ לְךָ שְׁמוֹת סִמְכוֹת חֵס וְשָׁלוֹם בְּלִבְךָ בְּעֵינֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה. רַק תֹּאמַר בְּלִבְ שְׁלֵמָה בְּרוּךְ שְׁהִיְתִינוּ וְקִיְמִנוּ וְהִגִּיעִנוּ לְזֶמֶן הַזֶּה. לְפָנוֹת לְהִתְנַחֵךְ יַחַד עִם אֲנָשֵׁי אֲמֹת אֲנָשִׁים מְשֻׁרִים לְהִתְקַבֵּץ עַל צִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ שְׁהַבְטִיחַ לְגָדוֹל לְכָל מִי שְׁיִבֹא אֵלָיו, בְּפֶתֶר בְּעֶרְבֹר רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְלִהְיוֹת יַחַד בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלָנוּ. מִה אֲמֹר לְךָ אֲחִי מִעֵט מִעֵט שְׂמִינִת וְהַבְנֵת מְרֻחוֹ.

אֲבָל יוֹתֵר מִזֶּה בְּנֵי הַזֶּהֱרָה וְהַזֶּהֱרָה שְׁלֵמָה תִּהְיֶה חֵס וְשָׁלוֹם בְּכָל חֶסְרוֹן לֹא יִכָּל לְהִמָּנֹת שְׁחִדְשׁוּ רַד"ל זֶה שְׂמִינִת חֲבִירֵי וְכו'. בְּפֶתֶר לְעֵסֶק קְדוֹשׁ וְנִזְרָא כְּזֶה. וְאֵם תִּרְצֶה תִּנְכַּל לְקַדֹּת מִקְבֵּץ הַנִּלְ שְׁנֵאִמָּנוּ גַּם אֵלָיו וְלִכָּל יַחַד בְּמִי שְׁנֵאִמָּנוּ עֲלֵינוּ, וְגַם תִּזְכֹּר הִיטֵב אֵת כָּל מִי שְׁנֵאִמָּנוּ בִּיְמֵינוּ. וְאֵת כָּל הַהִתְנַחֲצוֹת שְׁהִתְנַחֲצֵךְ בְּלִבְךָ אֹדֶר הַאֲמִתִּי וְכו'.

וְהַחֲזִיק בְּנִפְשִׁי לְבֹא בְּשִׁמְחָה בֹּא תְּבֹא בְּרַחֲמֵי עַם בְּנֵי שִׁיחָה וְעַם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמִי נִיחָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ. וְיִבְרָכְתִּי שְׁבִלָה דְּבָרִי בְּרֹאשׁ לֹא הִייתָ נִמְנֵק חֵס וְשָׁלוֹם מְלֻבָּא. אֲךָ לְחֻזְקָה יִתְרָה קִאֲתִינָא. כִּי יְדוּעַ לֵנוּ דְּבָרֵי הַמִּנְיָנוֹת הַמְשֻׁתָּפוֹתִים אֲדָ דִּיקָא וְכִאֲמֹת כָּלֵם בְּאַחֲזִיזָה עֵינֵים. כִּי עֶקֶר הוּא מִנְיָנוֹת הַמִּנְיָן כִּידְוָה לְכֵם כָּל זֶה, עַל כֵּן הִתְקַדַּח לְזֶדֶךְ בְּשִׁעֵת מִנְיָנוֹתָ מִמֶּנִּי שְׁאֲמָרִי רַד"ל. אֲשֶׁרֶךְ אִם תִּקְוִים דְּבָרִי בְּרֹאשׁ תִּתְחַזֵּק לִי טוֹבָה בְּזֶה וּבְבֹא לְנֶצַח: נָתַן מִבְּרַסְלָב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	מקומו מוהר"ן קמא	מקומו הלכות מוהר"ן	משנה ברוך ח"ה	דף דיומי ובוחרים
שבת	כו	ל	קעב	ע	ו
א	כז	ל	קעג	עא	ז
ב	כח	לא	קעד	עב	ח
ג	כט	לא	קעה	עב	ט
ד	א	לב	קעו	עב	י
ה	ב	לב	קעז	עג	יא
ו	ג	לג	קעח	עג	יב

עיון התורה הזמנית ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה ס"א - ח"ב תורה ד'

אם רבינו קירב, אל תרחק

רבינו כך אמר: 'ממני לא יודע אף אחד, רק נתן ונפתלי'. הרי שרבינו העיד עליו שהוא כן יודע.

מה נקרא 'הוא יודע ממני'? הוא ידע מרבינו מה שרבינו רצה, מה שהענין של רבינו היה בעוה"ז, ומה שאנחנו צריכים ללמוד מרבינו, את זה הוא ידע יותר מכולם, יותר מכל התלמידים, כל התלמידים לא היה להם בתוכם את ההתחזקות הזאת שלרבי נתן היה בתוכו.

רבי נתן מנה פעם כמה צדיקים גדולים, ואמר: 'למה הצדיק הזה היה כך וכך, כי הוא ידע בתוכו כך וכך את מדת ההתחזקות', וכך הוא הלך ומנה אחרים, והפסיר: 'למה אני כמו שאני, כי אני יודע כך וכך את מדת ההתחזקות'.

רואים מכאן שרבי נתן היה רק התחזקות ורחמנות, ולדון לכך זכות. מה נהיה פה אצלנו? ממש הרי לא מכירים מי אנחנו. הרי נהיה ההיפך לגמרי.

היו בעלי תשובה גדולים אצלנו, שהיום היו משליכים אותם, אפילו לדבר איתם לא היו רוצים היום, והזקנים הקודמים מהדור קודם, ידעו שזה לא הדרך של רבינו.

היה אחד שהיה מאד מאד רחוק, הוא היה עשיר גדול, היה גר באדעס, הוא היה בנקאי, היה נכד של רבי ליפא. ויצא עליו שם רע. אחד מגדולי אנשי שלומינו - אינני רוצה להזכיר את שמו - מהגדולים מאד של אנשי שלומינו, אמר לו 'אתה עבורנו לבזיון בזה שאתה מגיע אלינו לראש השנה'. והאיש הזה התרחק עקב כך לגמרי.

אז כל אנשי שלומינו אמרו לו 'למה ריחקת את היהודי הזה? היה לנו ממנו בזיונות, הלא היה 'סאני שומעניה' מהיהודי הזה. ואעפ"כ אמרו 'למה ריחקת את היהודי הזה? הוא הרי הגיע לרבינו, אם רבינו לא ירצה בו, רבינו בעצמו כבר ירחיק אותו'. והיהודי הזה שאמר את זה, היה מהגדולים של אנ"ש, צדיק ולמדן, לא היה סתם אדם פשוט, 'אבל למה ריחקת את היהודי הזה? אולי רבינו לא רצה לרחק אותו?'

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור לדבר לשון הרע על קטן פחות מגיל המצוות, בדרך כלל אם מדברים עם הורי הקטן, לא יצא לו שום נזק בזה, כי יחנכו אותו, או לא ידעו לקבל הלשה"ר כלל. אבל אם מדברים עם שאר אנשים כגון מוריו או מדריכיו או משפחה שמגדלים יתום או מנהל בית ספר או פנימיה, יש בזה איסור לשון הרע.

אם כוונת המדבר לתועלת שיחנכו את הקטן, מותר לדבר לפי דיני לשה"ר לתועלת. אך יזהר מאד שלא יצא לקטן שום נזק, כי לפעמים מתיאשים ממנו מחנכיו ועוזבם אותו, ואף שכוונתו לטובה, יוצא נזק מדיבורו.

חרם הקדמונים שלא לדבר לשה"ר על נפטר. (או"ח סי' תרו"ג). היינו על סתם אדם מישראל, אבל מותר לפרסם רשעות הרשע, כדי שלא יסמכו על ספריו או שיטתו. ואולי רק באלו שברור שלא עשו תשובה, אבל סתם ישראל, חזקה שעושה תשובה בשעת מיתה. | זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים.

(קיצור הל' לשון הרע פ"ד סעיף

והזהירו להתקפץ יחד באהבה ואחוה ושלוש

ורעות. פי מאד הזהירו רבנו ז"ל בכמה

הזהרות על אהבת החברים: (על"ה י"ה)

התפילות בראש השנה אצל הבעל תפילה

הנפש לראות את השכינה במלא תפארתה, בחיבור הלב בהשתוקקות גדול מאוד, ובזה מלבישים את השכינה בלבושים נאים ויפים (ליקו"מ סי' מ"ב - ליקו"ה הל' חזקת מטלטלין ה')

זכרנו לחיים

העיקר בבקשה זו לפעול התחדשות בכל רגע שזהו הנקרא חיים, (ליקו"ה תפילין ה').

המלך

ה' מנהיג העולם ברצונו, אבל הוא רוצה להיות מלך, ובשביל זה הוא צריך בני אדם שיבחרו בו וימליכו אותו, כי אין מלך בלא עם, וכאשר אנו מתפללים אליו וקוראים "המלך", אנו כביכול משיבים אותו על כסא מלכותו. והעיקר להכניס מלכות ה' במח עד שיפעל בכח המדמה לדמות מציאות מלכות ה' (ליקו"מ ח' תנינא), ושמא מחמת כן השתרש המנהג אצלנו למחוא כפיים כשצועקים 'המלך'.

שיר המעלות ממעמקים

לכל אחד יש בעומק ליבו עצות עמוקות להתחזק להאמין בה'. והדרך לגלותם הוא ע"י צעקות רבות מעומק הלב להשי"ת, ועל כן יתעורר במזמור לזעוק מאוד לדלות עצות להחזיק באמונה בהשי"ת (ליקו"ה נזיקין ה').

ולא מבעיא אם הוא בעומק רע, שצריך לצעוק הרבה לה', אלא אפילו אם זכה למחשבות טובות צריך הרבה לזעוק לה' לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא במחשבות טובות, וכן לזעוק להיפך, לדעת שלא להיכנס ולהעמיק יותר מדי להשגה שאין שייך לו (ליקו"ה בית הכנסת ה').

ריבוי התפילות בר"ה

בימי תשרי, בונים קומות המלכות - שיהיה מוח נקי וצח, המאיר באור הדעת והכרה בהשי"ת עד שנידבק בו ונוכל להתפלל ולדבר עמו כל השנה. ולכן עוסקים הרבה בימים אלו בצעקות ותפילות, כי עצם העסק בתפילה הוא תיקון המלכות.

הקטנות שיש לפעמים בתפילה

ולפעמים שבכמה וכמה חלקים מהתפילות הארוכות של ר"ה נופל עייפות וכדומה, יש לזכור שביום הקדוש הזה הצדיק נלחם בסט"א להוציא את המח והדעת שבלע מאיתנו במשך ימות השנה, שזהו עיקר סיבת הקושי בתפילה, מחמת שהסטרא אחרא בלע את המח שלנו, וטמא אותו בכל מיני טומאות עד שקשה להתפלל. ובראש השנה הצדיק לוקח על עצמו להלחם עמו, ולהוציא ממנו את כל הקדושות שבלע מאתנו, עד שיחזור לנו קדושת המח ויפתח לנו הפה, להדבק באור אותיות התפילה, ולהשיח לבנו לפני ה' (עין באריכות ליקו"מ ח' תנינא).

והמלחמה הזו היא דייקא על ידי שאנו נכנסים לקטנות בזמן התפילה, ומתעקשים להוציא את התיבות בכח גדול, וזה גורם לסט"א להקיא את הכל. כי הצדיק נותן הכח לכל אחד לעמוד במלחמה עם הסט"א, (ליקו"ה ברכת הריח ד').

הניגונים של התפילה

נוהגים ישראל לנגן "התפילות הקדושים והפיזטים בניגונים מתוקים ונוראים", כי בזה אנו מעוררים את

הליכות

שיחות ומנהגים

ראש השנה

שְׁשִׁינְהֶם מֵאֲנִישׁ - יכול האב להיות מונע לבנו לבלי להיניח לו לנסע!:

פעם פִּשְׁנֶסֶע רבי יודל לברסלב לשהות אצל רבנו על ימי ראש השנה, רצה גם בנו רבי ישעיה שלום להצטרף אליו ולנסע עמו, אך מחמת העניית והתקנות וקושי טלטול הדרכים לא לקחו רבי יודל עמו. פִּשְׁנֶסֶע רבי יודל אל רבנו, אמר לו רבנו מעצמו: "עניני הוא פלא: האבא נוסע אלי, הרי שְׁמֵאֲמִין בי, ואף על פי כן בנו שְׁרוּעָה גם כן לנסע אלי - אין חפץ האב לקחתו!" וכל ימי ה' היה מתקורר רבי יודל על כך שכל הביא אז את בנו:

פעם אחת נסעו מוה"ר' ורבי נפתלי מנעמירוב לברסלב, להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה פִּקְדָּתוֹ. פִּשְׁנֶסֶע רבי אליו וקבלו פניו, אמר להם: "תהלה לאל שאתם כבר כאן, ואם אתם כאן - הוי צריכים כל בני העולם להיות פה, וכשם לא נמצאים כאן - הנה אתם נמצאים כאן? וקשאתם כן כאן - הוי צריכים הרי בני העולם להיות כאן!" וכך חזר רבנו ז"ל ללפניהם פמה וכמה פעמים:

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ה' מאמר י"ד
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[יג] וזה בחינת: תקיעה, תרועה, שברים. תקיעה זה בחינת: "התקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג), בחינת חרדת הגוף, בחינת קר רוח בחינת (משלי י): "וקר רוח איש תבונה", שעל ידי זה הוא תקון האמונה, על ידי איש תבונה פנ"ל. תרועה זה בחינת: "ומשה היה רעד" בחינת תפילה, הפך רעד זננות פנ"ל. שברים זה בחינת חלומות צודקים ואמתיים, בחינת (שופטים ז): "את מספר החלום ואת שברו", דהיינו חלומות צודקים ואמתיים:

גם שברים הוא בחינת תקון המשפט, בחינת (תהלים נ"א): "לב נשבר" (עין תקון כ"א דף מ"ט). דהיינו מה שהלב נשקף לכבוד חמום הלב, שהוא כמו נור דלוק, בחינת (תהלים ק"ד): "ישברו פראים צמאם" כי על ידי קלקול המשפט, שמה נפולין אהבות נפולות פנ"ל, ועל ידי זה הם מחממים הלב ומטמאים, חם ושלום, פנ"ל. כי הלב הוא מקום המשפט, כמו שכתוב (שמות כ"ח): "ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו". וכשיש קלקול המשפט, הם מחממים הלב על ידי האהבות הנפולות, ועל פן צריך להשקות את הלב, לכבוד חמום פנ"ל. וזה בחינת שברים, בחינת לב נשבר, בחינת: "ישברו פראים צמאם", דהיינו שהלב נשקף ונקבה חמום פנ"ל, שזה בחינת תקון המשפט:

תקיעת שופר

הנה השופר כלול מאתערוותא דלתתא ואתערוותא דלעילא, כי מצד אחד הוא עיקר ההתעוררות של האדם להמליך את ה' ולקבל עול מלכותו, ולכן מונח בשופר עניין של יראה וחרדה, לעורר את האדם בחרדת הדין, ומצד שני השופר הוא גילוי של רחמים נוראים ונפלאים כמו שאמרו חז"ל ש"ע" השופר עובר הקב"ה מכסא דין לכסא רחמים, ובכללותו הוא בחינת תיקון האמונה, [ובאמת עיקר הדין הוא על חסרון האמונה שזה עיקר השליחות והתפקיד של האדם בעולם לגלות אמונה בעולם ולקשר את כל העולם הגשמי להשי"ת לעשות מזה בחינת תפילין].

תקיעה

ומבאר רבינו שכל זה כלול בסדר התקיעות כי ההתחלה היא צעקה לעורר את חרדת הגוף, להתעורר לצעוק מעומק הלב להשי"ת לחפש את האמונה ואת העצות לאמונה שזה תקיעה פשוטה שהוא קול פשוט מעומק הלב, ועי"ז נמשך על האדם הארה מהאיש תבונות, וכפי שמבואר בתחילת המאמר ש"ע" הצעקה מעומק הלב מגלים ומולידים את העצות להמשיך ולחזק את האמונה, [וכן מבואר בדברי האריז"ל ש"ע" התקיעה הראשונה נמשך הדעת].

תרועה

והארת הדעת הזאת הוא הדרך להמשיך את קדושת התפילין, שהוא הדרך לגלות את ה' בעולם ועי"ז להעלות את כל הגשמיות לתכלית התיקון, שזהו התרועה שהוא הארת משה רבינו שכולל מכל הרועים והוא רועה את ישראל ומלמדם איך יכולים להתקרב להשי"ת מכל מקום.

שברים

והשברים כלול משתי דברים, מצד אחד הוא הלב נשבר, שהאדם רואה כמה קשה לתקן את האמונה, כי יש כ"כ הרבה אמונות נפולות, וגם כשכבר זוכים להעלות את האמונות הנפולות, יש סכנה של גאווה שמתגבר עי"ז [וכמו שנתבאר לעיל באריכות], וזהו השלב הראשון של שברים שהוא בכייה להשי"ת מתוך לב נשבר שנזכה לתקן את האמונה, ועי"ז זוכים להארת הדעת שבשברים שהוא הארת תיקון המשפט, לידע ולהאמין שהכל בתכלית ההשגחה, ועי"ז זוכין להארת השבעה משיבי טעם שעי"ז זוכים לבחינת חלום ע"י מלאך שעניינו שגם בזמן הקטנות שהוא בחינת שינה וחלום, זוכים להיות בשמחה והתחזקות ואמונה [וזהו ג"כ עניין הפסוק של ישברו פראים צמאם שגם הקטנים יש להם מים להשקות צמאונם].

שופר של רבינו

רבינו חלום שחלם, כפי שנדפס בספר 'חיי מוהר"ן סימן צו:

"סיפר בימי אלו, שחלם לו שהיה רוצה לכנוס בבית לשמוע קול שופר, ועבר לפני בית אחד ושמע ששם מזמרין ומכין קף אל קף ומרקדין מאוד ושמהין בקפיצות וריקודין גדולים כדרך השמחים והשוחקים מאוד. עניתי ואמרתי: הלא לכאן בוודאי טוב לכנוס לשמוע קול שופר..."

בשעת מעשה, כשיספר רבינו את חלום השופר, היו אצלו מלבד מוהר"ן, גם עוד מהתלמידים ואלו הם: רבי נפתלי, רבי שמעון, רבי שמואל אייזיק ורבי יודל. רבי נתן חפץ לספר לרבינו על החלום שחלם, שעוסק הוא עם רבינו בתורה וי"ד, בתוך כך יצאו שאר התלמידים, נענה רבינו ואמר לו: "אינך צריך לספר. אני בעצמי יודע, כי הלא אתה הוא שענית ואמרת את הראיה שמצות שופר הוא בחינת המחאת כף וריקודין מדברי הזהור הקדוש", וכאן סיפר רבינו את המשך חלומו:

"וענה אחד, שגם מרומז בספרו, שמצות שופר הוא בחינת המחאת כף וריקודין, כמובא בהתורה 'ואלה המשפטים בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י', המדבר מהמחאת-כף וריקודין, שמבאר שם מאמר הזהור הקדוש 'בתרועה, דאיהו רוחא, אתעבר אל אחר, כפירות' וכו', שעל ידי זה זוכין להמחאת-כף וריקודין, שהוא בחינת: 'והיה רוחא נשיב בשית פרקין דדוועין ובשית פרקין דרגלין...' בעקבות דבריו הנשגבים של רבינו במעלת השופר, היה לתלמידיו הקדושים הרגש עצום בשופר שהיה שייך לרבינו הקדוש. לימים לקחו מוהר"ן והיה תוקע בו בכל חודש אלו, ובראש השנה נתן את השופר לקיבוץ אנ"ש שהתפללו באומן וכיבד את תלמידו רבי מאיר לייב בלעכר שייתקע בו. אחרי הסתלקות מוהר"ן למרומים, ירש בנו רבי יצחק את השופר, ובעלותו לארץ הקודש הביאו עמו לעיר הקודש צפת, ושם נותר השופר יחד עם עוד כמה חפצי קודש של רבינו, ביניהם חלאט וגארטל (מלבוש עליון וחגורה).

(ע"פ חיי מוהר"ן, ע"פ, צו, וכתבי רבי שמואל הורביץ)

ראש חודש אלול בעיירה ברסלב. בחצר בית הכנסת פוסעים אנה ואנה ומשוחים יחדיו, הרב והתלמיד, רבינו הקדוש ותלמידו נאמן ביתו רבי נתן. "האם נפל עליך פחד היום?" פונה הרבי אל תלמידו, וממשיך "היום, כשישמעתי את קול השופר, נפל עלי פחד גדול ונורא מאוד, ורעדה גדולה אחזתני!" באותו מעמד השמיע רבינו לרבי נתן את התורה שנדפסה ברבות הזמן בליקוטי מוהר"ן

בתרועה
דאיהו
רוחא.

יהודים
תוקעים
בשופר

קמ"א, "א'ת ל'בכר ואת ל'ב - ראשי תיבות אלול", שם מבואר שכשזוכה האדם להרגיש בלבו באמת את כאב עוונותיו, אזי צאצאיו מחויבים גם הם לחוש את מכאובם על הדרוש תיקון. והוסיף רבינו וסיפר לרבי נתן: "הרגשתי זאת היום, כאשר שמעתי את קול תקיעת השופר, סמו בשרי ורעדה גדולה אחזתני. אחר כך באה אלי בתי אדל ואמרה לי 'אבי, בשרי סמו ופחד לבי עלי מקול השופר ששמעתי עתה!' וראיתי זאת, שעל ידי שלב האב מתעורר, מתעוררים גם הלבבות שנמשכו ממנו, ובכל מקום שהם, מרגישים ומתעוררים אף הם.

לאחר שישח רבינו בפניו את העניין, התנמנם רבי נתן והנה חלום: בחלומי, עוסק הוא עם רבינו הקדוש בתורה וי"ד 'ואלה המשפטים' שגילה רבינו בחורף שנת תקס"ג, והתעוררות רבה התעורר מן התורה הזאת, ובפרט מהמובא שם "בתרועה דאיהו רוחא אתעביד אל אחר" (תיקוני זוהר, כא), שעל ידי הצדיק, איש אשר רוח בו, נכנעת הרוח גבוהה, אל אחר, ונעשה מאחר 'אחד'.

לאחר מכן, כשהגיע מוהר"ן לרבינו, סיפר

לחידודא

"וזה הדעת מצוה גדולה
לידע ולהודיע"

על מה נאמר?

נטילת ידיים שחרית

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:

"וְאִי אֶפְשָׁר לְקַלֵּל וְלִסְתֹּר עֲצָה הַזֹּאת בְּשׁוֹם אֶפֶן מִי שִׁיְצָה לְקִיָּה" על מה נאמר?

להיות תמיד חזק בהרצון הקדושה גם אם אינו מצליח לעבוד את השי"ת כראוי. (ליקוטי הלכות, ערב ג. ד.)

הזכרה: חיים מאיר ווייס בני ברק
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר היראה'

דבר שבת

אלו מחשבות יש לחשוב בראש השנה, שדרכם יחקק במחשבה המציאות של מלכות ה'?

מה מונע את המחשבה לחשוב ממלכות ה'?

א] עיקר קדושת ראש השנה הוא לתקן המח להכיר במלכות של השי"ת, ורביז"ל מחדש שבשביל לתקן את המח בהכרח לקדש החמשה חושים שדרכם המח מכיר ומרגיש את גשמיות העולם הזה, והם: חושי הראיה, שמיעה, ריח, טעם, ומישוש. אם ינסה האדם לצייר בדעתו את חייו ללא אלו החמשה חושים הגשמיים, ישים לב שבנקל יוכל להכניס את ה' בתוך מחשבתו, וכל הסיבה שכ"כ קשה להידבק בה', מחמת שאלו החמשה חושים נותנים לו להרגיש בחוש את גשמיות העולם, על ידי שרואה, שומע ומריח וטועם וממשש את העולם.

והעצה היא שבראש השנה יכלול את מחשבתו בחמשה חושים העליונים, והיינו שיחשוב חמשה אופני מחשבות של מציאות ה' הקשורים לחמשה חושים.

חוש הראיה

ב] יחשוב מהשגחת ה' שמשגיח ורואה כל דבר בעולם, שאמונה זו מתגלה בראש השנה, כמו שכתוב 'עיני ה' אלוך בך בה מראשית השנה' וכו'.

חוש השמיעה

ג] יחשוב על כך שהשי"ת שומע כל תפילה ודיבור שיוצא מפיו. שאמונה זו מתגלה בראש השנה שהשי"ת שומע קול צעקות ותפילות ומקבל תרועת עמו ישראל ברחמים, שעל כן מתעוררים אז ישראל לצעוק אליו ית'.

חוש הריח

ד] יעורר בעצמו ריח של יראת שמיים [הרגשה עמוקה של נוכחות ה' העומד בסמיכות אליו], כמו אדם העוצם עיניו ושואף לקירבו ריח עמוק. כי ריח הוא ענין שאין לו ממשות, והוא מורה על החוש שיש לאדם שיכול להריח ולהרגיש אוירה של מקום וכדו' [וכמו שמרגלא בפומא דאינשי לומר על דבר לא טוב, 'אין זה מריח טוב'], והוא עיקר התלבשות של קליפת נוגה, שזה כלל ההרגשים איך שאדם מריח

את העוה"ז. ובראש השנה מתעורר בעולם ריח של יראת שמים, וכמו שכתוב על משיח (ישעיה יא יג) "והריחו בירת ה'", כי יראת שמים אין לו ממשות ממש, אלא הוא ענין של ריח, שאפשר להריח אוירה של יראת שמים, שעל זה מתפללים בראש השנה "ובכן תן פחדך על כל מעשיך וגו'", כי בראש השנה הוא ההתחלה של גילוי ריח היראת שמים.

חוש הטעם:

ה] יחשוב על כך שהשי"ת בר"ה טועם ומתענג את כל המעשים טובים שעשה במשך כל השנה, וכמובא בזה"ק (תיקו"ז תי' כ"א) שהשי"ת טועם בראש השנה כל המעשים טובים של ישראל, וסמך על זה הפסוק (בראשית כז ד) "ועשה לי מטעמים" - מפקודין דעשה, היינו שיצחק מידת הדין, מבקש מעשו המקטרג שיביא לו את המצוות עשה שעם ישראל קיימו במשך ימות השנה, כדי לטעום אותם.

חוש המישוש

ו] יחשוב על כך שהשי"ת רוצה למשש כל יהודי בר"ה, כי 'ידו' פתוחה לקבל שבים, כמו אב שפותח את ידיו ומזמין את בנו החביב אליו למשש.

סיכום החמשה מחשבות

ז] הרי לנו חמשה מחשבות של אמונה שעל ידם בנקל יוכל להכניס את ה' במחשבתו. א. השי"ת רואה אותו ומשגיח עליו. ב. השי"ת שומע תפילותיו. ג. השי"ת נמצא כאן ממש בסמיכות אליו, ולעורר זאת בקרבו כעין חוש הריח. ד. השי"ת טועם מצוותיו. ה. השי"ת ידו פשוטה לקבל אותו בכל עת.

שבת האחרונה של השנה

היות ובשבת בונים את המחשבות של כל השבוע כידוע זאת מספה"ק, שעל כך כתוב 'מינייה מתברכים כל שיתא יומין' - היינו מתברך כח הכרת ה' לכל השבוע, ממילא מובן שבשבת האחרון של השנה, כדאי להתחזק במחשבות אלו כדי להמשיך על עצמו קדושת ראש השנה.

(ע"פ ליקו"מ סי' ה' תנינא)

מושגים בתורה ה' תנינא

השגות

ניסן ותשרי

כל כוחות הקדושה שהשם יתברך שם בבריאה מתחדשים בניסן, שהוא ראש השנה למלכים, כי בו מחדש השם יתברך מינוי המלאכים הקדושים וכל חלקי הצמצומים שכולם כלולים בבחינת מלכות שמכניס את השפע הקדוש לתוך העולם הזה, ועל ידי זה מתגלה נפלאותו יתברך ברוחניות שיווד לתוך צמצומים גשמיים ומזה נתהווה האמונה, וזוהי העבודה בפשטות היהדות בשמחה, אחרי שתקנו את הצמצומים יש אמונה, אמנם כאשר יש קלקול המשפט ואבדת האמונה והעלמותה מן השורש, מוכרח לבוא לעצות חדשות נפלאות שחותרים מחדש, והוא בתשרי שעוסקים מחדש בבנין העולם רוחניות אלקות לצמצומים וצעקת הלב ממעמקים, שכל זה מוליד ומגלה את האמונה מחדש, שמכאן זה גם זוכים לשלמותה עד תיקון המשפט, בכל שנה.

[יד] וזה בחינת: ראש השנה, יום פפור, סבות, שמיני עצרת. כי ראש השנה הוא בחינת תקון האמונה, בבחינת (תהלים פ"ט): "אף אמונתך בקהל קדשים", כי אז נתקבצו כל הקהלות הקדושות, ועל ידי זה נתלקטו ונתקבצו כל לקוטי האמונה, בבחינת: "אף אמונתך בקהל קדשים" פנ"ל, ועל ידי זה נעשה תקון המחין פנ"ל:

קביוצ ליקוטי האמונה

כי כל אחד שבא אל הצדיק בא מתוך נקודה של אמונה, ומתוך רצון לקבל התחדשות באמונה, וע"י שמתלקטים כל ליקוטי האמונה שהוא נקודת חיפוש האמונה שבכל אחד ואחד עי"ז נעשה תיקון המחין, וצריך להתחזק בזה מאוד להיכלל בכלל הקיבוץ הקדוש לידע ולזכור תמיד שבכל אחד יש חלק של אמונה, ולא לזלזל באדם מהקיבוץ, כי כל אחד ואחד יש לו את נקודת האמונה הפרטית שלו ודייקא מקיבוץ וליקוט כל נקודות האמונה נעשה שלימות התיקון.

וזהו ראש השנה ראש דיקא, כי נעשה ונתתקן בחינת מחין פנ"ל. וזהו בחינת החמשה חושים של המח, שכלם נמצאים בבחינת ראש השנה, כי יש חמשה חושים בהמח, שהם: הראיה, שמיעה, ריח, טעם, מישוש וכלם נמשכין מהמח, כי מהמח נמשכין גידין לכל אלו החושים, וכל אלו החושים נמצאים בבחינת ראש השנה, שהוא בחינת ראש המחין פנ"ל: 'חוש הראיה' בראש השנה הוא בבחינת (דברים י"א): "תמיד עיני ה' אלקינו בזה מראשית השנה ועד אחרית שנה", בראש השנה נדון מה יהא בסופה (מובא בפירש"י שם), שבראש השנה רואה ומשגיח על כל השנה, מה יהא בסופה, וזהו בחינת 'חוש הראיה'. שמיעה הוא בחינת מה שהשם יתברך שומע קול צעקות ותפילות ותרועת עמו ישראל ברחמים. ריח זה בחינת (שע"י י"א): "והריחו ביראת ה'", בחינת: 'זכך תן פחדך ה' אלקינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת'. טעם זה בחינת (בראשית כ"ז): "ועשה לי מטעמים באשר אהבתי" מפקודין דעשה (תקוני יתר, תקון כ"א). הינו מה שישם יתברך טועם בראש השנה כל המעשים טובים של ישראל, וזהו בחינת 'חוש הטעם'. מישוש הוא בידיהם, כמו שכתוב בעבודה זרה (תהלים קט"ו): "ידיהם ולא מישונו" כי המשוש הוא בידיהם, וזהו בחינת 'שידו פשוטה לקבל שבים מראש השנה עד יום הכפורים' (ראש השנה י"ח) וזה בחינת 'חוש המישוש':

נמצא שבראש השנה הוא תקון המחין פנ"ל, ועל ידי תקון המחין נעשין בחינת תפילין דמכסין על מוחא, כי תפילין הם התגוצות המחין.

תיקון חמשת החושים

כי עיקר האמונה תלויה בחמשת החושים האלו, וע"ז הוא עיקר הדין של ראש השנה, כי כולם כלולים בראש השנה, ראייה הוא ההשגחה שהשי"ת משגיח על כל פרט ופרט, בבחינת תמיד עיני ה' אלך בך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ועיקר נפילת האדם הוא מחמת שנחלש אצלו האמונה הזאת שהשי"ת עומד ומשגיח עליו, ובראש השנה מאיר הארת האמונה לזכות לחיות עם זה שתמיד עיני ה' אלך בך בה [ובאר"י הוא מאיר ביותר ומשם לכל העולם].

וכן שמיעה, לידע שהשי"ת שומע קול צעקות ותפילות ותרועות ישראל, שכפי שזוכה האדם להתחזק באמונה זו, כך מתעורר לצעוק ולהתפלל להשי"ת ועי"ז ממילא זוכה לכל המדרגות שבעולם.

וכן תיקון הריח, לידע שהשי"ת רואה את פנימויות היראה שבכל שאצל כל אחד ואחד, וטעם שהשי"ת כביכול טועם כל המעשים טובים, וכל נקודה טובה של כל אחד מישראל, ושלימות התיקון הוא חוש המישוש שהוא החוש המורגש ביותר, שהוא מה שהשי"ת פושט ידו לקבלנו בתשובה, וכל זה מאיר מכח הראש השנה לכל השנה כולה ועי"ז יש את הכח לקבל את הארת קדושת התפילין לגלות את השי"ת בכל פרט ופרט.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עינים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' א' לקו"ת סי' ה' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il : 03617116, באידיש בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5. לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 03617116.

בראש השנה נכללין בהאבן שתיה

מוהרנ"ת זי"ע כותב בלקו"ה [הל' פקדון ה"ה, ל"ד] שזוכין ע"י התקיעות לשכלל הכולל ע"ש. והוא עפ"י רביז"ל בתורה סא אות ז: 'זהו בחי' מה שנוסעים על ר"ה לצדיקים וכו' שהם הצדיקים שעליהם נשתת העולם ועי"ז נמתקים כל הדינים ע"י בחי' אבן שתיה כנ"ל וכו', ובאות ו' מובא שהאבן שתיה שם המתקת כל הדינים, כי הוא בחי' חכמה עלאה בחי' השכל העליון וכו', וכשהתורה יש לה שלימות אזי מקבלת מחכמה עלאה בחי' אבן שתיה יעושה".

והיוצא לנו מכללות תורה הנ"ל כמה וכמה מעלות ועניינים טובים, ונפרט קצת:

א. שע"ז נמתקים כל הדינים שזה אנו צריכים ביותר ביום הדין והמשפט בר"ה.

ב. שזוכין לקבל שכל עליון וכו', ואם האדם יש לו דעת ושכל הרי הוא ניצול מעבירות ואינו בא לידי חטא, וכמובא בתורה קט"ז.

ג. ע"י שאין לו עבירות הרי נשלמים כל החסרונות כמובא בתורה קע"ב, וכמזמור בדברי חז"ל 'דעת קנית מה חסרת'.

ד. שיש שלימות להתורה וכו', ואזי זוכה להתמדת

וחשקת התורה וכמובא בשיחות הר"ן [סי' צא] שע"י שאין מום וחסרון בהתורה הרי הוא סגולה להתמדה עש"ה.

ה. ע"י שנכללים יחד כל הנשמות עי"ז נעשה שמחה כמוב"פ, וע"י שמחה זוכין לשמירת הברית, וכמובא בתורה קס"ט.

ו. ע"י הדעת קשה לישון, כי השינה הוא הסתלקות הדעת [תורה קיז]

ואפשר לומר שלכן נקרא ראש השנה ולא 'תחילת' שנה, משום שמקבלין 'ראש' ושכל בר"ה וכמובן בתורה צ"ד ח"ב, שכל אחד בא עם מוחו ודעתו להצדיק וכו' עי"ש, וגם בב' ימי ר"ה יש מ"ח שעות לרמז כנ"ל.

רבינו אמר שכל העולם תלוי בר"ה שלי [חיי"מ סי' תה] ויש לרמז בתיבת השנה שהוא בגימ' כמו 'רבי נחמן' וזהו 'ראש' שהוא הראש בית של כל העולם והוא השנה וכו'.

וזהו רק מקצת הרווחים והמעלות שיש בר"ה של רביז"ל, כי רבינו אמר 'אין למעלה מזה' [חיי"מ סי' תן] א"כ כל המעלות שבעולם ישנן בה וכמובן. ויעזור השי"ת שנזכה לשנה טובה ומתוקה להכתב בספרן של צדיקים אמתים, ולשנת גאולה וישועה בביאת גוא"צ אכ"ר.

עומק הפרשה

עשרה מדרגות בישראל

"אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם וקנינים"

ביום הסתלקות משה הוא אוסף את כל ישראל לכרות יחד ברית לעבוד את השי"ת, את מעמד כריתת הברית פותח משה רבינו בדבר הידוע להם לכאורה, מודיע להם שכעת כולם ניצבים במעמד זה, ואף מונה עשר דרגות בישראל, מראשי השבטים ועד הפחותים שבהם (כמו שפירש רש"י ובזוה"ק יתרו פב.), שהוא פסוק מיותר לכאורה, שהרי כבר הודיע להם שכל ישראל נצבים במעמד זה.

מבאר רבי נתן שבאותו היום העביר משה רבינו את התורה לישראל, והוריש להם את הדעת הנוראה שהשיג, לכן פתח בידיעה בסיסית שהיא הדבר הראשון שצריך האדם לדעת כשבא לקבל את הארת אור התורה ואור הצדיק: 'דע לך שיש בכח קדושת התורה ועצות הצדיק להעלות את האדם בכל מצב שהוא ולקרב אותו להשי"ת'.

כי דרך היצר לסמא בכמה דרכים את עיני האדם מלהתקשר לאור התורה והמצוות ומלקבל את אור הצדיק, פעמים שהוא מסמא את עיניו שלא יבין שיש כח של צדיקים, אלא כולם שווים לטובה או לרעה. מובן שהוא מאמין שיש בישראל כאלו שזכו לקיים יותר את המצוות ויש שאינם מודקדים

במצוות כראוי, אבל הוא לא מבין שיש עניין של צדיקים מופלגים שנתעלו במדרגות הדבקות כל כך, ומתוך כך הם מעלים את כל עבודות ישראל.

לאחר הסתרה זו הוא מוסיף להסתיר את הקצה השני. להסיר מישראל את אותם שאינם זוכים לקיים את המצוות כראוי - כל אחד לפי מדרגתו, ועד הפחות שבישראל. כי מאחר שאינו מבין שיש כח של צדיקים המאחדים את כל תיקוני קדושת ישראל, לכן גם אינם מבינים שיש גם לפחותים שבישראל חלק בברית שכורת עמהם השי"ת.

וביותר כשהאדם נופל בעצמו למדרגה זו, של הפחותים שבישראל, או שהוא סבור באיזה מקום בלבו שכבר הגיע אל ההתקרבות הראויה, ואינו מבין את גודל ריחוקו מהשי"ת, מאהבה ויראה ומדבקות ה', כמובא בספרי הצדיקים.

לכן פתח משה רבינו את כריתת הברית בידיעה זו, שאת אותה הברית הוא כורת עם כל אחד מישראל, ולא די בכך אלא בכל עשר דרגות ההתקרבות וההתקשרות בהשי"ת, שיש בישראל, וכשידע האדם שיש דרגות רבות בישראל וכולם עוברים יחד בברית, אז יוכל לקבל כראוי את אור התורה ואור תורת הצדיק, ולהתקרב על ידם להשי"ת.

(לקו"ה הל' נט"י לסעודה ו, עח ועוד)

מה עושים שיהיה לנער הרגשה טובה איתנו?

המוח הוא כמו מכשיר 'נגן שמיעה', שבשעת רכישתו וקנייתו הוא חדש וריק מכל תוכן. ובצדדיו יש נקבים להכניס בו חוט [כבל], אשר דרכו אפשר להטעינו בשיעורי תורה וניגוני דביקות ושמחה המעוררים לעבודת ה'. ולהיפך, אפשר לחברו ע"י חוט, לדברים שהם היפך רצון ה' ולהטעינו בטומאה ר"ל.

וכמו כן, יש לאדם חמשה חושים [כעין נקבים של המכשיר] דרכם מכיר ומרגיש את העולם, והם, חוש הראייה, שמיעה, ריח, טעם ומישוש. כי המוח בקטנותו אפילו אם יש לו את כל הכשרונות שבעולם, עדיין אין המוח מוציא כוחותיו אל הפועל אלא לפי מה שמכניסים לו בראש, לפי הסביבה בו מתגדל וצומח, והדעות אשר שומע וכו'. ובשנים הראשונות, הנער לומד ומצלם את העולם ומנסה להרגישו דרך החמשה חושים. וכפי מה שראה, שמע, הריח [הרגיש], טעם ומישוש, כך בונה את הילוך מחשבתו ובוחר את דרכו להמשך החיים.

והנה רביז"ל מגלה (ליקו"מ סימן ה' תנינא) שבראש השנה אפשר לתקן החמשה חושים אלו להכיר על ידם את ה', על ידי שיכניס בעצמו האמונה בחמשה חושים הרוחניים, שהם: א. האמונה שה' רואה ומשגיח עליו [חוש הראייה]. ב. האמונה שה' שומע ותפילתו [שמיעה]. ג. לעורר קצת הרגש בנוכחות ה' לצידו [ריח]. ד. האמונה שהשי"ת טועם המעשים טובים שלו [טעם]. ה. האמונה שהשי"ת רוצה למשוש ולקרבו אליו [מישוש], (עיין באריכות במדור 'רזא דשבת').

ועל אותו הדרך אפשר לומר, שכאשר אנו רוצים לגדל הנער בבריאות הנפש, באופן רוחני כראוי, יש לנו לתת לו להרגיש אותנו [הורים ומחנכים] דרך החמשה חושים אלו שרק עי"ז יבנה אופן הילוך מחשבתו בצורה מתקונת וברירה.

א. ראייה - להשתדל שהנער ירגיש שאנו 'רואים', מסתכלים, ומשגיחים עליו תמיד' לא בשביל להצר לו את צעדיו, אלא רק בשביל להטיב עמו.

ב. שמיעה - להקשיב לו בהקשבה מלאה בהתעניינות כשהוא מדבר איתנו ומשיח את סיפוריו. וכמו"כ להשתדל לתת הרגשה שאנו שומעים ומקשיבים לצרכיו ובקשותיו, וגם אם לא תמיד צריך לתת לו כל מה שמבקש, ולא תמיד אפשר למלאות מבוקשו, אבל תמיד אפשר לתת לו הרגשה ששמענו והקשבנו, ואין אנו מתעלמים מצרכיו מחוסר התעניינות.

ג. ריח - להשתדל מאוד שידע שאנו מרגישים אותו באמת, [לא כמו שרוב הנערים מתלוננים שאין מרגישים את הרגשותיהם ואין מבינים אותם, וכך מוצאים מקומות אחרים הממלאים אותם בדמיון כאילו שמבינים אותם].

ד. טעם - להראות לו שאנו מתענגים ונהנים מכל מעשה טוב שלו, ולו הקטן ביותר, כמו דבר מאכל ערב.

ה. מישוש - להראות לו שתמיד ידיו פתוחה לקבל אותו מחדש קרוב אל ליבנו, אפילו אם התרחק ועשה מה שעשה, [כדוגמת הורים הפותחים ידיים לתינוק בקריאה של חיבה 'מי יבא אלי?']

ערבית ליל ראש השנה

רביז"ל היה מאריך בתפילות ערבית של ליל ראש השנה ביותר, וגם על תלמידיו הק' מסופר שהארכו בה יותר מכל תפילות השנה, וכבר אמר רבינו שמה שצדיקים פועלים מראש השנה עד הושענא רבא אני פועל בלילה הראשון. וכפי העולה מכלל תורות רביז"ל שעיקר התיקון של ר"ה הוא להיכלל במלכות ה' על ידי שהצדיק מכניס אותנו לעולם התפילה.

ליל ראש השנה

א] ביום הראשון של השנה צריך למעט בדיבור מאוד מאוד (שיחות הר"ן כ"א), כי מלכות - פה כידוע, וצריכים להיזהר מאוד לא לפגום במלכות - השכינה הקדושה כלל. ועיקר עבודתנו היא להמליך את השי"ת על כל הבריאה, ולקבל על עצמנו, עול מלכות שמים באמת ובתמים.

ב] צריך לזכור שגם בעוצם הפחד והיראה צווה רבינו והזהיר מאוד לשמוח בראש השנה, ובפרט מי שנמצא אצלו בראש השנה, וכמובא בשיחותיו הק' על הפסוק 'אכלו מעדנים ושתו ממנתים כי חדות ד' היא מעוזכם' (נחמיה ח') שזה נאמר על מי שהיה אצלו על ראש השנה

שראוי לו לשמוח מאוד מאוד, וצריך לשמוח ולהיות מלא תקווה ולסמוך על רחמנותו ית' שבדואי ירחם עליו ויזכרו בדין.

ג] עוד אמר רביז"ל שצריכים להיות חכם גדול בראש השנה, שיחשוב רק מחשבות טובות, שייטיב השי"ת עמו.

בכיה בראש השנה

עוד הדרך אותנו רביז"ל לבכות הרבה בראש השנה (שם). ומובא בזוה"ק בענין הבכיה שבוכים עם ישראל בימים נוראים, שאז עם ישראל הם בבחינת 'והנה נער בוכה' וכאשר הנער בוכה, תיכף נאמר עליו 'ותחמול עליו', והוא מסוגל להתרוג נאה, (שיחות הר"ן פ"ז).

אך עיקר מעלת הבכיה כשהיא מותך שמחה, ואפילו החרטה טוב מאוד שתהיה מחמת שמחה, שמרוב שמחתו בהשם יתברך, הוא מתחרט ומתגעגע על שמרד נגדו, וזה עיקר מעלת הבכיה, שתהיה מחמת שמחה - כי 'בכיה' ראשי תיבות ב'שמך ג'לילון כ'ל היום' (ליקו"מ סי' קעה).

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

מזוזה שיש בה מקצה

המקצה, והלוציא מופנה דברים המותרים בטלטול (ותולה לדור, שי.ו. הלכות אבי"ו שבת, ב ס.י). אבל אם המקצה מונח במקצה, אסור לפתח את המזוזה.

ז. כל האמור עד כאן הוא לגבי המזוזה עצמה האם היא נעשית בסיס או לא. אבל אפילו באופן שהמזוזה לא נעשית בסיס, מפל מקום אם חפץ של מקצה מונח על חפץ החר, הדין כן:

א. אם המקצה הוא 'מחמת גופו', והיה עליו בדין בין השמשות של החג או השבת, והניחו אותו בכנה שיהיה על חפץ החר החר וזקא ולא בגלל שלא היה מקום אחר במזוזה - אזי נעשה חפץ החר בסיס ואסור לטלטלו ולא לנער ממנו את המקצה.

ב. אם הניחו את המקצה על חפץ החר רק מחמת מקום או שיתדו החפצים היטב במזוזה, ולא בכנה שיהיה מונח על המקצה דוקא - אזי אם יש צורך, אפשר להקל שלא נעשה בסיס, אך לכתחלה יש לאחז את החר ולנער ממנו את המקצה (משנ"ב, ש ט.יח).

ג. ואם המקצה הוא 'כלי' שפלאכתו לאסור, אזי אפילו היה בבין השמשות, והניחו אותו בדוקא שם - לא נעשה בסיס, אך לכתחלה יש לנער את המקצה. לתשומת לב! בשבועות הקרובים, רבם ככלם עתידים להשתמש עם מזוזה בשבת או ביו"ט, וירא שמים ישים אל לבו פריטי דין זה, לכל יקשל בטלטול מקצה.

יותר מהמקצה - צריך כל אחד לשקל היטב מה חשוב לו יותר, כי אם נמצאים שם בגדי שבת כמו שטריימל וכדומה, וכן 'מחזור' שלפצעים הם חשובים יותר משאר דברים, כי קשה להסתיר בלעדם, וגם הערך הפספי הוא גדול. וכן לגבי מאכלי שבת הנחוצים. ומאידך אם נמצא שם דבר או סכסס כסף גדול וכדומה, יתכן שהוא חשוב יותר.

ד. אף באופן שאמרנו שהמזוזה נעשית בסיס, מפל מקום אסור בטלטול רק אם המקצה הוא 'מקצה מחמת גופו' כגון שטרי או מטבעות כסף, או מקצה מחמת חסרון פיס' כגון דרפון, מצלמה.

אבל אם המקצה הוא 'כלי' שפלאכתו לאסור' כגון: תפלין (ש"כ, כ יד), טלפון, עט, הדין כן: מתר לטלטל את המזוזה כאשר יש צורך להוציא ממנה דבר החר. או כשחששונים להפסד מה שמונח במזוזה (והיינו אפילו בחשש הפסד המוקצה, כנלע"ד דבכה"ג יש לסמוך על הפוסקים דבכשמל"א לא נעשה בסיס כלל). או כשהיא מפריעה להשתמש במקום שהיא נמצאת. ואז כן, אם בכדי להגיע לדבר החר מותר להזיז את המקצה שבתוך המזוזה, מתר להזיז אותו.

ה. באופן שהמזוזה נעשית בסיס, אסור לטלטלה כדרכה, אבל אם יש צורך, מתר להזיז אותה עם הרגלים (משנ"ב ש"ח יג, ובסיון שי"א).

ו. באופן שהמזוזה נעשית בסיס, אזי: אם המקצה מונח בתוך המזוזה, ולא במקצה - מתר לפתח את המקצה של המזוזה מבלי להזיז אותה ולהרים את

יש להשתדל מאוד להוציא לפני שבת יו"ט את כל דברי המקצה הנחוצים בה, פי יתכן שהמזוזה נעשית מקצה מחמת אסור 'בסיס' שנתבאר לעיל, או חפצי החר נעשו בסיס לדבר המקצה הנח עליהם. ואפילו קשה נעשה בסיס - הרי אם יש אפשרות, צריך לנער את המקצה ממנו, וגם יתכן מאוד שיבואו להזיז דברי המקצה בדין.

אם בכל זאת נשאר דבר מקצה במזוזה, מפל מקום בכדי שהמזוזה תחשב ל'בסיס' למקצה צריך שיתקמום כמה תנאים, אי לכך נבאר את המציאות האם מתקיימים התנאים בדרך כלל למעשה.

א. המקצה צריך להיות במזוזה במשך זמן בין השמשות של פניית החג או השבת. ובדרך כלל המציאות היא שהמקצה נמצא שם בבין השמשות.

ב. למרות שאין נעשה בסיס אלא אם הניחו את המקצה בכנה מפרשת שיהיה שם בחג או בשבת, אך למעשה בענייננו, אף על פי שלא חשבו במפרש שיהיה במזוזה בשבת, מפל מקום נחשב שהניחו על מנת שיהיה שם גם בחג או בשבת (כנלע"ד, כי אריזת המזוזה היא בכונה שתשמש כל משך הזמן הנצרך לשימוש, הכולל את גם ימי החג והשבת). אמנם בכל זאת אם אחר כך תכננו להוציא את המקצה לפני החג או שבת, ולמעשה שכחו להוציא, לא נעשית המזוזה 'בסיס' (הגרש"א, בשש"כ כ הערה רה).

ג. אם היה במזוזה בזמן בין השמשות 'דבר חשוב' יותר מן המקצה, לא נעשית המזוזה בסיס. ומה נחשב 'דבר חשוב

אשרינו! אחר מסכת המניעות השנתית להגיע אומנה - בס"ד זכינו גם השנה להגיע הנה! ברקע הגזרות על העולם היהודי, רבבות יהודים של מסירות נפש השליכו נפשם בגוף ונפש וממון על מנת להיענות לקריאת הרועה הגדול שקרה והזהיר לכל מי שמקורב אליו ומאמין בו - לבוא ולהיות אצלו על ראש השנה. גם השנה סובבה יד ההשגחה העליונה שנלך ונבוא במדינות רבות, אשר את פשרן אין אנו יודעים, רק זאת נדע, מאמר רבינו ז"ל: "מכל פסיעה ופסיעה נברא מלאך". ומי יודע איזה חלק יש למלאכים אלו בתהליך הגאולה בב"ב. כי כל אחד ואחד (מהבאים לכאן) יש לו חלק בתיקון הגאולה". אשרינו!

התורה הזמנית: מזל טוב! יו"ל גיליון חדש ומיוחד על תורה ה' תנינא: "תבונות" בשיטת ארגון 'תמימי דרך'. טעמו וראו!

תזכורת: מצב החירום באוקראינה: חובה לשאת בכל עת מסמך מהרה, וכפי המקובל בכל מקום בעתות מלחמה. כמו כן, לרשויות האכיפה ישנה הסמכות לערוך חיפוש בכיסים ובמזוודות בכל עת. חל איסור על צילום מבני ממשל, מתקנים צבאיים או אנשי צבא. יש להזהר מאמירות דברים העלולים להתפרש כדלול באוקראינה. עוצר בין השעות 00:00 - 04:00. עבירה על הני"ל עלולה להוביל למעצרים ולוויזת שחורה.

לצד ההתעוררות והתפילות באומן, קיימים כמה וכמה מרכזים לשיעורים וללימוד תורה. מומלץ לעקוב אחר המודעות. ביניהם: היכל 'נעשה ונשמע' מאחורי הציוה"ק | קומת 'הקלויז' הספרדי | היכל 'לטייל בתורת', בביהמ"ד 'משולם פייש' במתחם 'אומין' | היכל ה'הסדישע קיבוץ' ברחוב פירוסקה | היכל 'אברהם צחק' ברחוב קוליקה. שנה טובה ומבורכת!

יור"ע מנחם עזריאל
בבל עניין או להצטרפות לניימיס בדוא"ל:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית:
02-8891148 | 053-3175211 | 054-8591148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערב נסתר מדי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורישיות נכס נצח: עלה לתרומה, בנק
מרביתיל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

ועקר גזרת מעלת הצדיק הוא שאפילו כשנשתלם למעלה למעלה למקום ששנתלם. יהיה למטה גם-כן להמשיך הארה לכל דרי מטה, כי הארת נפש הצדיק נשארת על קברו הקדוש ומאירה בכל העולם העשירי, כמבאר בכתבי הא"י ז"ל.

נמצא, כשנבאים על קברו ששם הארת נפשו שנסתלקה לשם עם כל התורה שנקשר בה כל ימיו למד לאחרים על ידי שהיה מעורר בתורתו שרשי נשמות ישראל שבתורה, כשנבאים לשם מושיבים על עצמו הארה מושג נשמתו שבתורה, כי שם כלולים כל נפשות ישראל ששרשם בתורה וכן"ל.

שעל-ידי זה חוזרים למוטב:

(ליקוטי הלכות בציעת הפתח, ה, ל)

יהלום

עקר כל התקונים נעשים ביד האיתנים שהוא תשרי, עכ"ל-ידי מעלת הקבוץ הקדוש שמקשרים עצמן לצדיקי אמת:

(ליקוטי הלכות נטי"ל לפעודה, ד, טז)